

ЗАКОН за омбудсмана

Обн., ДВ, бр. 48 от 23.05.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 68 от 22.08.2006 г., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., бр. 29 от 10.04.2012 г., в сила от 11.05.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 20 от 6.03.2018 г., доп., бр. 11 от 2.02.2023 г., в сила от 4.05.2023 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 6/2003 г., стр. 356

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 4, № 471

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда правното положение, организацията и дейността на омбудсмана.

Чл. 2. (Изм. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) (1) Омбудсманът е обществен защитник, който насърчава и защитава правата на човека и основните свободи.

(2) Омбудсманът се застъпва с предвидените в този закон средства, когато с действие или бездействие се засягат или нарушават правата и свободите на гражданите от държавните и общинските органи и техните администрации, от лицата, на които е възложено да предоставят обществени услуги, както и от частноправни субекти.

Чл. 3. (1) В своята дейност омбудсманът е независим и се подчинява само на Конституцията, законите и ратифицираните международни договори, по които Република България е страна, като се ръководи от личната си съвест и морал.

(2) Омбудсманът осъществява дейността си въз основа на правилник за организацията и дейността му. Правилникът се изготвя от омбудсмана, одобрява се с решение от Народното събрание и се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 4. Дейността на омбудсмана е публична.

Чл. 5. Омбудсманът се подпомага в своята дейност от заместник-омбудсман.

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Държавните и общинските органи и техните администрации, юридическите лица и гражданите са длъжни да предоставят информация, поверена им по служба, и да оказват съдействие на омбудсмана във връзка с жалбите и сигналите, които са изпратени до него.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Държавните и общинските органи са длъжни да предоставят информация в 14-дневен срок от поискването ѝ относно местата по чл. 28а, условията и броя на лицата в тях, както и друга информация, необходима за изпълнение на правомощията на омбудсмана по глава четвърта "а".

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Дейността на омбудсмана и неговата администрация се финансира от държавния бюджет и/или от други публични източници. Омбудсманът е първостепенен разпоредител с бюджет.

Глава втора ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ. ПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ

Чл. 8. (Доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Омбудсманът се избира от Народното събрание в

условията на публичност и прозрачност за срок 5 години и може да бъде преизбиран на същата длъжност само за още един мандат.

Чл. 9. (Доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) За омбудсман се избира български гражданин с висше образование, който притежава високи морални качества, доказан опит в сферата на правата на човека и отговаря на условията за избор на народен представител.

Чл. 10. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Предложение за избор на омбудсман могат да правят народните представители, парламентарните групи и юридически лица с нестопанска цел в обществена полза.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Народното събрание избира омбудсман с явно гласуване. Избран е кандидатът, получил мнозинство повече от половината от гласувалите народни представители.

(3) В случай че при първото гласуване никой от кандидатите не е получил необходимото мнозинство, произвежда се второ гласуване, в което участват двамата кандидати, получили най-много гласове. При второто гласуване за избран се смята кандидатът, който е получил гласовете на повече от половината от гласувалите народни представители.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Заместник-омбудсманът се избира от Народното събрание с явно гласуване в срок един месец от избирането на омбудсмана по негово предложение след процедура по публично, прозрачно и състезателно номиниране и избор, и за срока по чл. 8.

(2) Заместник-омбудсманът трябва да отговаря на критериите за избираемост по чл. 9.

Чл. 12. Омбудсманът встъпва в длъжност след полагане на следната клетва пред Народното събрание: "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и да защитавам правата на човека и основните свободи, като изпълнявам добросъвестно и безпристрастно правомощията си."

Чл. 13. Изборът за нов омбудсман се произвежда не по-късно от два месеца преди изтичането на мандата. Омбудсманът продължава да изпълнява задълженията си до встъпване в длъжност на новоизбрания омбудсман.

Чл. 14. Длъжността на омбудсмана и на заместник-омбудсмана е несъвместима с друга държавна длъжност, длъжност по управление в търговско дружество или юридическо лице с нестопанска цел, както и с членство в политическа партия или синдикална организация. Омбудсманът и заместник-омбудсманът не могат да извършват търговска дейност.

Чл. 15. (1) Правомощията на омбудсмана и на заместник-омбудсмана се прекратяват предсрочно от Народното събрание при:

1. установяване на несъвместимост или неизбираемост;
2. фактическа невъзможност да изпълнява правомощията си повече от шест месеца;
3. влизане в сила на присъда за умишлено престъпление;
4. несправяне със задълженията си и при нарушаване на Конституцията и законите на страната или общоприетите морални правила за поведение в обществото;
5. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 7 от 2018 г.) влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) оставка;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) смърт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) Решението за предсрочно прекратяване на

правомощията на омбудсмана или на заместник-омбудсмана по ал. 1, т. 1, 2 и 4 се приема от Народното събрание по искане най-малко на една пета от народните представители, а основанията по ал. 1, т. 3, 5, 6 и 7 се обявяват от председателя на Народното събрание пред Народното събрание.

(3) Освен в случаите по ал. 1 заместник-омбудсманът се освобождава от Народното събрание и по мотивирано предложение на омбудсмана.

(4) Омбудсманът и заместник-омбудсманът имат право да бъдат изслушвани от Народното събрание в случаите по ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5, а заместник-омбудсманът - и по ал. 3.

Чл. 16. (1) Омбудсманът се ползва с имунитета на народен представител.

(2) Имунитетът на омбудсмана може да бъде снет при условията и по реда, предвидени за народни представители.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) В случаите на предсрочно прекратяване на мандата на омбудсмана нов омбудсман се избира в срок един месец от влизането в сила на решението за прекратяване по чл. 15, ал. 1, т. 1, 2 или 4, или от обявяването по чл. 15, ал. 1, т. 3, 5, 6 или 7.

(2) В случаите на предсрочно прекратяване правомощията на омбудсмана заместник-омбудсманът встъпва в неговата длъжност до избирането на нов омбудсман.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2006 г.) Омбудсманът получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя на Народното събрание.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2006 г.) Възнаграждението на заместник-омбудсмана е 90 на сто от възнаграждението на омбудсмана.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Омбудсманът и заместник-омбудсманът не могат да получават друго възнаграждение по трудово или служебно правоотношение, освен при упражняване на научна или преподавателска дейност.

Чл. 18а. (Нов – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) (1) Омбудсманът се подпомага от администрация, назначавана съобразно принципите на прозрачност, ефективност, плурализъм и недискриминация.

(2) Условията и редът за обявяване на свободните длъжности и за назначаване на служителите се определят в правилника за организацията и дейността на омбудсмана.

Глава трета

ПРАВОМОЩИЯ

Чл. 19. (1) Омбудсманът:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) приема и разглежда жалби и сигнали за нарушения на права и свободи от държавните и общинските органи и техните администрации, от лицата, на които е възложено да предоставят обществени услуги, както и от частноправни субекти;

2. прави проверки по постъпилите жалби и сигнали;

3. отговаря писмено на лицето, което го е сезирало, в едномесечен срок; ако случаят изисква по-обстойна проверка, този срок е три месеца;

4. отправя предложения и препоръки за възстановяване на нарушените права и свободи пред съответните органи, техните администрации и лицата по т. 1;

5. (нова – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) отправя предложения и препоръки за насърчаване и защита на застрашените права и свободи на гражданите от частноправни субекти;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 20 от 2018 г.) посредничи между административните

органи и засегнатите лица за преодоляване на допуснатите нарушения и примирява позициите им;

7. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 6, бр. 20 от 2018 г.) прави предложения и препоръки за отстраняване на причините и условията, които създават предпоставки за нарушения на правата и свободите, включително предложения за промени в нормативната уредба;

8. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 7, бр. 20 от 2018 г.) уведомява органите по чл. 150 от Конституцията, за да бъде сезиран Конституционният съд, ако се прецени, че се налага тълкуване на Конституцията или произнасяне за съответствие на сключените от Република България международни договори с Конституцията преди ратификацията им, както и за съответствие на законите с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, по които България е страна;

9. (нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 8, бр. 20 от 2018 г.) предоставя становища на Министерския съвет и на Народното събрание по законопроекти, които се отнасят до защитата на правата на човека;

10. (нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 9, бр. 20 от 2018 г.) защитава правата на децата с предвидените в този закон средства;

11. (нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 10, бр. 20 от 2018 г.) отправя предложения и препоръки до Министерския съвет и до Народното събрание за подписване и ратифициране на международни актове в областта на правата на човека;

12. (нова - ДВ, бр. 20 от 2018 г.) наблюдава и насърчава ефективното прилагане на подписани и ратифицирани международни актове в областта на правата на човека;

13. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г., предишна т. 11, бр. 20 от 2018 г.) уведомява органите на прокуратурата, когато има данни за извършено престъпление от общ характер;

14. (нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 4.05.2023 г.) извършва външен одит на дейността по работа със сигнали и защита на сигнализиращите лица по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Омбудсманът изпълнява функциите на Национален превантивен механизъм по смисъла и в съответствие с Факултативния протокол към Конвенцията на Организацията на обединените нации против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание, приет на 18 декември 2002 г. (ратифициран със закон - ДВ, бр. 34 от 2011 г.), (ДВ, бр. 52 от 2011 г.).

(3) (Преदिшна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Омбудсманът действа и по своя инициатива, когато констатира, че не се създават необходимите условия за защита на правата и свободите на гражданите.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Омбудсманът може да възлага на заместник-омбудсмана някои от своите правомощия.

Чл. 20. (1) Омбудсманът има право:

1. на достъп до органите, техните администрации и лицата по чл. 2, включително и да присъства при обсъждане и вземане на решения от тях;

2. да иска и получава навременна, точна и пълна информация от органите, техните администрации и лицата по чл. 2;

3. да изразява публично мнение и становища, включително в средствата за масово осведомяване.

(2) Омбудсманът няма право да огласява обстоятелства, станали му известни при изпълнение на неговите функции, които са държавна, служебна или търговска тайна или са от личен характер.

Чл. 21. Омбудсманът поддържа публичен регистър на постъпилите писмени и устни жалби и сигнали и тяхното движение.

Чл. 22. (1) (Доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Омбудсманът внася до 31 март всяка година ежегоден доклад за своята дейност в Народното събрание, по който се провежда обсъждане.

(2) Докладът съдържа информация за:

1. постъпилите жалби и сигнали, по които проверките са приключили;
2. случаите, когато намесата му е имала резултат;
3. случаите, когато намесата му е останала без резултат, и причините за това;
4. направените предложения и препоръки, както и дали са били взети предвид;
5. зачитането на правата на човека и основните свободи и ефективността на действащото законодателство в тази област;

6. (нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) дейността на омбудсмана като Национален превантивен механизъм;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) отчет на разходите;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) резюме.

(3) Докладът по ал. 1 е публичен.

(4) По искане на Народното събрание или по своя инициатива омбудсманът изготвя доклади по отделни случаи от неговата практика.

Чл. 23. Омбудсманът издава годишен бюлетин за своята дейност.

Глава четвърта

ПОДАВАНЕ НА ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

Чл. 24. (1) (Предишен текст на чл. 24 - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Жалби и сигнали пред омбудсмана могат да подават физически лица без разлика на гражданство, пол, политическа принадлежност или религиозни убеждения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Жалби и сигнали пред омбудсмана могат да подават и представители на юридически лица, създадени в обществена полза, в чийто предмет на дейност е защитата на правата на човека.

Чл. 25. (1) Жалбите и сигналите могат да бъдат писмени или устни, подадени лично, по пощата или по друго традиционно средство за съобщение.

(2) Жалбата трябва да съдържа името и постоянния адрес на жалбоподателя, описание на нарушението, органа, администрацията или лицето, срещу които се подава жалбата. Към жалбата могат да бъдат приложени и писмени доказателства.

(3) Анонимни жалби и сигнали, както и такива за нарушения, извършени преди повече от две години, не се разглеждат.

(4) Ако жалбата е устна, се съставя протокол, в който се съдържа информацията, изискуема по ал. 2.

Чл. 26. Подаването на жалби пред омбудсмана е безплатно.

Чл. 27. Получените жалби и сигнали се вписват в регистъра по чл. 21. В регистъра се отбелязват и предприетите по всеки конкретен случай мерки и резултатът от тях.

Чл. 28. Органите и лицата по чл. 2, до които се отнасят становищата, предложенията и препоръките на омбудсмана, са длъжни да ги разгледат в 14-дневен срок и да уведомят

омбудсмана за предприетите от тях мерки.

Глава четвърта "а"

(Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.)

НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) (1) Правомощията на омбудсмана като Национален превантивен механизъм се отнасят за местата, където се намират лица, лишени от свобода, или където са задържани или настанени лица вследствие на акт или със съгласието на държавен орган, които места те не могат да напуснат по собствена воля, с цел защитата на такива лица от изтезание и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(2) Омбудсманът има право:

1. на достъп без предизвестие по всяко време до всички места за задържане по ал. 1 и до техните съоръжения и обекти;

2. на достъп до цялата информация за броя на лицата, лишени от свобода, в местата за задържане по ал. 1, както и за броя на тези места и тяхното местонахождение;

3. да избира местата по ал. 1, които желае да посети, и лицата, с които желае да разговаря;

4. да провежда лични разговори без свидетели с лицата, лишени от свобода, лично или чрез преводач, ако е необходимо, както и с всяко друго лице, което според омбудсмана като Национален превантивен механизъм може да предостави съответната информация;

5. на достъп до цялата информация, отнасяща се до отнасянето с лицата по ал. 1 и до условията в местата за задържане;

6. да изисква информация от служителите на посещаваното място за задържане, с които да се провеждат беседи, както и да провежда лична беседа с всяко друго лице, което се намира на територията на проверявания обект;

7. да организира извършването на медицински прегледи на лицата с тяхно съгласие.

(3) Служителите и длъжностните лица в местата по ал. 1 са длъжни да оказват съдействие и да предоставят необходимата информация на омбудсмана.

(4) (Нова – ДВ, бр. 20 от 2018 г.) Омбудсманът се уведомява при изготвяне на проекти на нормативни актове, които засягат неговите правомощия като Национален превантивен механизъм.

Чл. 28б. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) (1) Орган или длъжностно лице не може да нарежда, прилага, разрешава или допуска каквато и да е санкция по отношение на лице или организация за това, че са съобщили на омбудсмана като Национален превантивен механизъм информация, била тя вярна, или не, и нито едно такова лице или организация не могат да претърпят вреда заради това.

(2) Поверителна информация, събрана от омбудсмана като Национален превантивен механизъм, не може да бъде разгласявана. Лични данни могат да бъдат публикувани само след като лицето, за което се отнасят, е изразило изрично съгласие.

Чл. 28в. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Омбудсманът като Национален превантивен механизъм може със заповед да делегира изцяло или частично правомощията си по чл. 28а на служители от неговата администрация.

Чл. 28г. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) (1) След всяко посещение омбудсманът изготвя доклад, който може да съдържа препоръки и предложения с цел

подобряване на условията в местата по чл. 28а, отношението към лицата, настанени там, както и с цел предотвратяване на изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(2) Докладът се предоставя на съответния компетентен орган, който в едномесечен срок е длъжен да уведоми омбудсмана за предприетите действия по изпълнение на препоръките.

(3) Омбудсманът публикува и ежегодни доклади, свързани с дейността му като Национален превантивен механизъм, при спазване на изискването на чл. 28б, ал. 2.

Чл. 28д. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.) Омбудсманът като Национален превантивен механизъм осъществява сътрудничество със съответните органи и механизми на Организацията на обединените нации, сдружения на граждани, както и с международни, регионални и национални организации, чийто предмет на дейност включва осигуряване защита на лица от изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Глава пета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 29. Който възпрепятства омбудсмана да изпълни служебните си задължения, се наказва с глоба до 600 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 30. Който не представи в определения от омбудсмана срок поискани от него сведения, документи или актове, се наказва с глоба до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 31. Който не изпълни друго задължение, произтичащо от този закон или от нормативен акт по прилагането му, се наказва с глоба до 300 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 32. Административното наказание по чл. 29 - 31 се налага от съответния районен съд. Актът, с който се установява административното нарушение, се съставя от длъжностно лице, определено от омбудсмана, и се изпраща на съответния районен съд.

Чл. 33. Съдът съобщава на лицето, чието наказване се иска, за постъпването на материалите по чл. 32, определя му срок за запознаване с тях, за възражения и посочване на доказателства в тяхна подкрепа. Срокът не може да бъде по-малък от един месец.

Чл. 34. (1) След изтичане на срока по чл. 33 делото се насрочва за разглеждане в открито съдебно заседание.

(2) Омбудсманът може да участва в производството пред съда, ако намери това за необходимо.

Чл. 35. (1) Районният съд разглежда делото по същество и се произнася с решение, с което налага предвиденото в този закон административно наказание, или оправдава лицето, чието наказване е поискано.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Решението по ал. 1 подлежи на касационно обжалване пред окръжния съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Касационна жалба може да подаде и омбудсманът.

Чл. 36. Доколкото в този закон не е установено друго, прилага се Законът за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "обществени услуги" са образователна, здравна, социална, водоснабдителна, канализационна, топлоснабдителна, електроснабдителна, пощенска, телекомуникационна, търговска дейност, дейности по охрана и по безопасност на движението, както и други подобни услуги, предоставяни за задоволяване на обществени потребности, по повод на чието предоставяне могат да се извършват административни услуги;

2. "традиционно средство за съобщение" са писма, телефон, телеграф, телекс, факс и електронна поща.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Народното събрание избира омбудсман.

§ 3. В едномесечен срок от встъпването в длъжност омбудсманът внася за одобрение в Народното събрание правилника за организацията и дейността си.

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2006 г.) Средствата за увеличение на възнаграждението на омбудсмана и на заместник-омбудсмана са в рамките на бюджета на омбудсмана за 2006 г.

§ 4. Законът влиза в сила от 1 януари 2004 г.

Законът е приет от 39-то НС на 8.05.2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за омбудсмана
(ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 11.05.2012 г.)

§ 6. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон омбудсманът внася за одобрение в Народното събрание съответните промени в правилника за организацията и дейността си.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение и допълнение на Закона за омбудсмана
(ДВ, бр. 20 от 2018 г.)

§ 11. В срок един месец от влизането в сила на този закон омбудсманът внася за одобряване в Народното събрание съответните промени в правилника за организацията и дейността си.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за защита на лицата, подаващи сигнали
или публично оповестяващи информация за нарушения
(ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 4.05.2023 г.)

§ 5. В Закона за омбудсмана (обн., ДВ, бр. 48 от 2003 г.; изм., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 29 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 7 и 20 от 2018 г.) в чл. 19, ал. 1 се създава т. 14:

§ 6. Средствата, необходими за покриване на разходите за изпълнение на възложените със закона дейности, се осигуряват по бюджетите на Комисията за защита на личните данни и омбудсмана от Министерството на финансите. При необходимост председателят

на Комисията за защита на личните данни и омбудсманът могат да отправят предложение до министъра на финансите за осигуряване на допълнителни средства за обезпечаване на възложените дейности.

§ 7. Комисията за защита на личните данни дава указания по прилагането на закона на всички задължени субекти и контролира изпълнението от тяхна страна на неговите разпоредби.

§ 8. В тримесечен срок от обнародването на този закон в "Държавен вестник" Комисията за защита на личните данни привежда в съответствие с него правилника за дейността си.

§ 9. В 6-месечен срок от обнародването на този закон в "Държавен вестник" Комисията за защита на личните данни приема наредбата по чл. 19, ал. 1, т. 3 и указанията към задължените субекти по чл. 12, ал. 1, разработва модел на регистър на сигналите и формуляр за приемане на сигнали, които се предоставят безплатно за използване на всички задължени субекти.

§ 10. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", като глава втора, раздел I с [чл. 12](#) – 18 се прилагат по отношение на работодателите в частния сектор, които имат между 50 и 249 работници или служители, от 17 декември 2023 г.